

Document de prezentare MiFID II

Stimate Client,

Prin prezentul document de informare va aducem la cunostinta ca, incepand din data de 06 iulie 2018, modul in care Banca Transilvania presteaza servicii de investitii financiare s-a modificat, ca urmare a obligatiei de conformare cu prevederile Legii 126/2018. In cele ce urmeaza, regasiti informatii referitoare la impactul acestor schimbari asupra relatiei de afaceri cu dumneavoastra.

Cadrul legislativ

Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare, care asigura transpunerea prevederilor Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European si a Consiliului, din 15 mai 2014, privind pietele instrumentelor financiare si de modificare a Directivei 2002/92/CE si a Directivei 2011/61/UE (*MiFID II*- The Markets in Financial Instruments Directive) a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 521 din 26 iunie 2018 si a intrat in vigoare in data de 06 iulie 2018.

Cadru de aplicare si obiective

Directiva MiFID II si Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare au ca scop crearea unui cadru legal prin care se acorda un grad ridicat de protectie investitorilor si prin care sunt stabilite reguli de conduita in afaceri pentru societatile de investitii ce ofera servicii de investitii financiare sau care desfasoara activitati de investitii.

Directiva MiFID II se aplica instrumentelor financiare si serviciilor de investitii financiare furnizate investitorilor de catre firmele de investitii: institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de administrare a investitiilor etc.

Din perspectiva MiFID II, Banca are in vedere clasificarea si evaluarea clientilor in functie de serviciile furnizate. Astfel, conform MiFID II, clientii se clasifica in trei categorii: **Clienti retail, Clienti profesionali, Contraparti eligibile.**

Banca are in raport cu clientii sai urmatoarele obligatii:

- de a incadra Clientul intr-una din categoriile de mai sus la inceputul relatiei de afaceri cu acesta sau, ulterior, la momentul cand clientul opteaza pentru un serviciu sau produs aflat sub incidenta MiFID II;
- dupa caz, de a evalua profilul Clientului in baza unor chestionare de profilare in functie de care isi va adapta oferta de produse si servicii pe care le va oferi respectivului Client.

Cuprins:

Cadrul legislativ	1
Clasificarea si incadrarea clientilor	3
Servicii de investitii financiare oferite de Banca Transilvania	4
Piata tinta	5
Conditii necesare pentru tranzactionarea produselor de investitii financiare.....	5
Pastrarea in siguranta a activelor clientilor	6
Principii privind cea mai buna executare si gestionare a ordinelor	6
Locuri de executare a ordinelor	7
Locuri de tranzactionare	7
Modalitati de comunicare, rapoarte catre client, suport durabil	7
Principii pentru administrarea conflictelor de interese	8
Instrumente financiare si riscurile asociate acestora.....	8
Tarife si costuri asociate	12

Clasificarea si incadrarea clientilor

1. Clientii retail beneficiaza de cel mai inalt grad de protectie prin cerintele de informare, evaluare, transparenta si comunicare. Banca trebuie sa furnizeze toate informatiile necesare astfel incat sa ajute clientii sa inteleaga riscurile ce decurg din serviciile si investitiile propuse. Se incadreaza in categoria retail, de regula, persoanele fizice precum si persoanele juridice care nu indeplinesc criteriile pentru clasificarea in categoria clienti profesionali.

2. Clienti profesionali sunt clientii care au experienta, cunostintele si capacitatea de a lua decizia investitionala si de a evalua riscurile pe care aceasta le implica. Clientii profesionali beneficiaza de un grad mai redus de protectie decat clientii retail.

Intra in aceasta categorie entitatile care sunt autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari, organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc.) si care nu sunt clasificate drept contraparti eligibile.

3. Contraparti eligibile sunt entitatile autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari, organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc). Acesti clienti beneficiaza de cel mai redus grad de protectie.

De regula, daca la initierea relatiilor contractuale, in baza informatiilor disponibile, clientul nu va fi incadrat intr-una din categoriile: „Clienti Profesionali” sau „Contraparti eligibile”, el va fi considerat incadrat in categoria clientilor retail, beneficiind astfel de toate avantajele care decurg din aceasta clasificare.

La cererea lui, un client retail poate fi incadrat in categoria clientilor profesionali, daca va dori sa aiba acces la anumite instrumente financiare nedisponibile clientilor de retail, dar va beneficia de masuri de protectie mai reduse.

Pentru a deveni client profesional, clientul retail trebuie sa indeplineasca cumulativ 2 din urmatoarele 3 conditii:

Persoana fizica:

1. In intervalul unui an calendaristic, clientul sa fi efectuat in medie cel putin 10 tranzactii/trimestru cu instrumente financiare;

2. Dimensiunea portofoliului investitional al clientului sa fie de minimum 500,000 EUR sau echivalent (incluzand depozite bancare si instrumente financiare);

3. Clientul sa fi lucrat cel putin un an intr-o functie care necesita cunostinte legate de tranzactii cu instrumente si servicii de investitii financiare.

Persoana juridica

1. Bilant contabil total: 20.000.000 EUR;
2. Cifra de afaceri neta: 40.000.000 EUR;
3. Fonduri proprii: 2.000.000 EUR.

Servicii de investitii financiare oferite de Banca Transilvania

Banca Transilvania poate presta urmatoarele servicii:

1. Servicii principale (servicii si activitati de investitii):

- a) tranzactionarea instrumentelor financiare pe cont propriu;
- b) subscrierea de instrumente financiare si/sau plasamentul de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- c) plasamentul de instrumente financiare fara un angajament ferm.

2. Servicii auxiliare:

- a) pastrarea in siguranta si administrarea instrumentelor financiare in contul clientilor, inclusiv custodia si servicii in legatura cu acestea, cum ar fi administrarea fondurilor sau garantiilor;
- b) acordarea de credite sau imprumuturi unui investitor, pentru a-i permite acestuia efectuarea unei tranzactii cu unul sau mai multe instrumente financiare, in cazul in care societatea de servicii de investitii financiare este implicata in tranzactie;
- d) servicii de schimb valutar in legatura cu activitatile de servicii de investitii prestate;
- e) servicii in legatura cu subscrierea de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- f) serviciile si activitatile de investitii, precum si serviciile conexe de tipul celor prevazute la pct. 1 si pct. 2 lit. a) - f), legate de activul suport al urmatoarelor instrumente derivate, in cazul in care acestea sunt in legatura cu prevederile privind serviciile principale si conexe:
 - f.1) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi decontate in fonduri banesti la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere);
 - f.2) optiuni, contracte futures, swap-uri si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri si care pot fi decontate fizic, cu conditia sa fie tranzactionate pe o piata reglementata si/ sau in cadrul unui sistem alternativ de tranzactionare;
 - f.3) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri, care pot fi decontate fizic, neincluse in categoria celor de la punctul g.2 si neavand scopuri comerciale, care au caracteristicile altor instrumente financiare derivate, tinand seama, printre altele, daca sunt compensate si decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau sunt subiect al apelurilor in marja in mod regulat;
 - f.4) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii si orice alte contracte derivate in legatura cu variabile climatice, navlu, aprobari pentru emisii de substante sau rate ale inflatiei sau alti indicatori economici oficiali, care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi astfel decontate la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere), precum si orice alte contracte derivate in legatura cu active, drepturi, obligatii, indici si indicatori financiari, neincluse anterior in prezenta definitie, care prezinta caracteristicile altor instrumente financiare derivate.

Conform MiFID II, Banca **poate** desfasura relatia de afaceri cu clientii sai astfel:

- **oferire de informatii financiare pentru investitii fara consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura sa evalueze daca serviciile de investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt potrivite profilului de risc al acestuia.

Piata tinta

Atunci cand banca actioneaza in calitate de producator si/sau distribuitor al produselor de investitii, stabileste in prealabil, piata tinta catre care se adreseaza.

Identificarea pietei tinta se face intr-o maniera adecvata si proportionala, luand in considerare natura produsului de investitii oferit spre vanzare. Prin urmare, pentru produse simple (unitati de fond, obligatiuni etc) piata tinta va avea un caracter mai general, iar pentru produse sofisticate piata tinta va fi identificata in detaliu.

Pentru determinarea pietei tinta, banca contureaza profilul investitional al clientului folosind urmatoarele criterii generale:

- tipul de clienti vizati de produs;
- cunostinte si experienta;
- situatia financiara si capacitatea de a suporta pierderi;
- toleranta la risc;
- obiectivele si nevoile clientilor

Pentru profilarea clientilor sunt folosite chestionare specifice sau, dupa caz, matrice generale construite in functie de caracteristicile tipului de client, numarul si diversitatea produselor achizitionate deja din banca, istoricul relatiei de afaceri, dimensiunea fondurilor derulate prin banca, apetitul pentru economisire etc.

Conditii necesare pentru tranzactionarea produselor de investitii financiare

Pentru derularea adecvata a tranzactiilor cu astfel de produse de investitii financiare, sunt necesare urmatoarele conditii minime:

1. Completarea si semnarea contractelor specifice de investitii financiare si ale anexelor acestora, inclusiv furnizarea completa a datelor si informatiilor solicitate prin cererea de deschidere cont;
2. Completarea chestionarelor (profilare/adecvare) prezentate la initierea relatiei/achizitionarea unui produs de investitii ce intra sub incidenta MiFID II;
3. Detinerea sumelor de bani/instrumentelor financiare in conturile specifice necesare in vederea efectuarii tranzactiilor (inclusiv comisionul si/sau orice alte taxe datorate);
4. In cazul in care clientul este persoana juridica, acesta va putea derula tranzactii doar dupa achizitia unui Cod LEI (cod unic de identificare al persoanelor juridice). Codul LEI reprezinta un identificator unic de 20 de caractere, obligatoriu pentru o persoana juridica ce efectueaza o tranzactie financiara.

Persoanele juridice romane si straine pot verifica urmatoarele pagini de Internet pentru informatii suplimentare: <https://www.leiroc.org/lei/how.htm> ; <https://www.globallei.com/>.

5. Plasarea cererii de cotație (RFQ) prin modalitățile specifice agreeate la deschiderea contului în conformitate cu prevederile legale, conform instrucțiunilor (generale sau specifice) oferite de către client.

Banca Transilvania accepta cereri de cotație de la clienți sau execută tranzacțiile pentru produsele de trezorerie (piața valutară, monetară, produse structurate, produse financiare cu venit fix) la sediile Bancii în cadrul programului de lucru aferent produselor tranzacționate.

Pastrarea în siguranță a activelor clienților

Banca păstrează în custodie sau în conturile specifice deschise instrumentele financiare tranzacționate atât pe piețele reglementate, cât și în cadrul sistemelor alternative de tranzacționare.

Banca delimitează strict operațiunile și evidențele cu instrumente financiare deținute în numele și contul clienților față de operațiunile și evidențele în numele și contul propriu. Banca folosește o aplicație informatică internă care evidențiază zilnic în conturile de custodie atât identitatea clientului cât și deținerea acestuia. De asemenea, sunt păstrate în siguranță toate documentele și înregistrările aferente operațiunilor și evidențelor cu instrumente financiare. Evidențele și înregistrările sunt clare, corecte și conforme cu realitatea. Operațiunile legate de intermediere și custodie sunt procesate de către personal calificat, instruit, dedicat și cu standarde morale ridicate.

Banca supraveghează prin tehnici și procedee adecvate activitatea de intermediere și custodie astfel încât să asigure deținătorilor de instrumente financiare certitudinea proprietății asupra acestora. Banca deține o structură organizatorică adecvată pentru a reduce riscul pierderii sau al diminuării activelor clienților sau a drepturilor aferente acestor active, ca urmare a fraudei, a slabei administrări sau a modului inadecvat de păstrare a registrelor sau a neglijenței.

Banca nu va încheia acorduri de operațiuni de finanțare prin instrumente financiare folosind instrumentele financiare pe care le deține în numele Clientului, în conturile sale, sau în conturile globale administrate de o terță parte și nu va utiliza în vreun fel respectivele instrumente financiare fie în cont propriu, fie în contul altei persoane sau al altui Client al sau decât cu obținerea acordului prealabil expres al Clientului, în limita celui acord și cu respectarea celorlalte cerințe legale aplicabile.

Cu excepția oricăror prevederi contrare exprese agreeate în scris cu Clientul, Banca nu va permite ca oricare dintre instrumentele financiare deținute în numele Clientului să fie date cu împrumut unor terțe parti și Banca nu va permite contractarea de împrumuturi utilizând instrumentele financiare ale Clientului cu titlu de garanție. Condițiile operațiunilor de dare sau luare de împrumuturi vor face obiectul unui contract separat. Legislația aplicabilă interzice utilizarea contractelor de garanție cu transfer de proprietate cu Clienti Retail, nici chiar cu acordul acestora

Conform legii, Banca a desemnat și notificat supraveghetorului o persoană care are atribuția de protejare a instrumentelor financiare și care verifică lunar, prin sondaj, modul în care sunt păstrate instrumentele financiare deținute de clienți și raportează conducerii rezultatul acestor verificări.

Locuri de tranzactionare

Pentru toate tipurile de instrumente sau tranzactii financiare acceptate de catre Banca, tranzactionarea se va efectua avand ca si contrapartida Banca Transilvania.

Modalitati de comunicare, rapoarte catre client, suport durabil

Toate comunicările de documente sau informații dintre Banca și Client vor fi făcute în limba română.

Comunicarea pentru agrearea termenilor și condițiilor fiecărui serviciu sau fiecărei tranzacții, precum și orice alte tipuri de comunicări între părți se poate realiza prin corespondența scrisă, prin mijloacele de comunicare la distanță precum telefon, e-mail sau fax, precum și prin alte mijloace, în conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activități și servicii. Toate notificările și comunicările între părți vor fi făcute la adresa de corespondență indicată și la numerele de telefon/ fax, e-mail comunicate între părți.

Banca are obligația de a furniza clienților un: **Raport de portofoliu.**

Acesta se transmite clienților periodic sau oricând la cerere, și cuprinde detalii privind fiecare instrument financiar deținut. Cantitatea, prețul de achiziție, prețul mediu ponderat pentru fiecare instrument financiar, prețul de referință corespunzător zilei de raportare pe piața unde se tranzacționează fiecare instrument financiar, diferențe favorabile/nefavorabile dintre prețul mediu ponderat de achiziție și prețul de închidere.

Raportul de portofoliu, extrasele de cont sau orice alte comunicări transmise Clientului se consideră a fi corecte și acceptate de Client dacă în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la comunicarea acestora de către banca, Clientul nu a transmis nicio înștiințare scrisă prin care să semnaleze apariția anumitor nereguli.

Banca va pune la dispoziția Clientului orice alt formular sau document care rezultă din prevederile legale fiscale sau de altă natură aplicabile precum și cu frecvența prevăzută de acestea.

Directiva MiFID II obligă Banca să furnizeze informații în scris. Pentru ușurința utilizării, informații personalizate vor fi furnizate de către Banca în format electronic (de exemplu, sub forma unui fișier pdf. atașat la un e-mail transmis de Banca) sau informații generale prin publicarea lor pe site-ul web al Bancii Transilvania <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Banca Transilvania declară că nu se va posta pe site-ul web al bancii date cu caracter personal ale clienților. În acest scop, Banca are nevoie, în prealabil, de acordul expres al clientului pe care acesta îl poate oferi prin semnarea acestui formular. Prin urmare, ulterior acestui acord clientul va primi informații numai pe cale electronică sau prin publicare pe site-ul web al Bancii Transilvania.

Principii pentru administrarea conflictelor de interese

În conformitate cu prevederile MiFID II, Banca a stabilit o politică pentru identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

Politică privind conflictul de interese are în vedere identificarea circumstanțelor care constituie conflict de interese sau ar putea conduce la un conflict de interese inducând un risc material sau daune intereselor unuia sau mai multor clienți, precum și specificarea procedurilor ce trebuie urmate și măsurilor ce trebuie adoptate în vederea administrării acestor conflicte.

În cadrul băncii există un departament de conformitate care are atribuții privind monitorizarea tranzacțiilor cu instrumente de investiții efectuate de către personalul relevant, precum și de evaluare și administrare a conflictului de interese. De asemenea, banca a dezvoltat proceduri interne de prevenire a posibilelor surse de conflicte de interese, între banca și clienții proprii, între angajații proprii și clienți, precum și proceduri de administrare a conflictelor, astfel încât interesele clienților să nu fie afectate.

Personalul angajat în desfășurarea operațiunilor de servicii de investiții financiare este obligat ca, în desfășurarea activității sale, să respecte cu strictețe principiile referitoare la: corectitudine, bună credință și confidențialitatea informațiilor, diligență, cunoașterea clientului, informarea corespunzătoare a acestuia, gestionarea conflictelor de interese și respectarea reglementărilor în vigoare.

Orice detalii suplimentare referitoare la politică privind conflictele de interese vor fi puse la dispoziția clientului în orice moment la cererea acestuia pe un suport durabil sau prin intermediul paginii de internet. În situația în care dispozițiile organizatorice sau administrative adoptate de Banca Transilvania pentru a preveni anumite conflicte de interese ce pot afecta negativ interesele clientului nu sunt suficiente pentru a garanta, cu o certitudine rezonabilă, ca riscul de a afecta interesele clienților va fi evitat, Banca informează în mod clar clienții, ca ultimă măsură, înainte de a acționa în numele lor. Această informare va include informații în legătură cu natura generală și/sau sursele conflictelor de interese și cu măsurile luate în scopul diminuării riscurilor respective.

Instrumente financiare și riscurile asociate acestora

Instrumente ale pieței monetare

Instrumentele pieței monetare, inclusiv titlurile de stat cu scadență mai mică de un an și certificatele de depozit, intră în categoria instrumentelor de credit pe termen scurt, cu mai puțin de un an până la scadență, emise de obicei cu discount. Aceste instrumente sunt supuse riscului volatilității pretului datorită unor factori cum ar fi rata dobânzii, percepția pieței cu privire la solvabilitatea emitentului și gradul de lichiditate al pieței.

Obligatiuni

Obligatiunile sunt instrumente financiare emise de organisme publice (stat, organism public al administratiei centrale sau locale) sau private (societati comerciale), cu scopul de a-si finanta activitatile sau alte obiective, reprezentand fractiuni dintr-un imprumut contractat de catre emitent, conferind detinatorului dreptul la incasarea unei dobanzi si emitentului obligatia rascumpararii la scadenta, in conditiile specifice de emisiune a obligatiunilor.

Specificatiile importante ale obligatiunilor, cum ar fi valoarea nominala, rata cuponului si scadenta, sunt stabilite la momentul emiterii. Rambursarea se poate face in plati multiple sau in totalitate, la scadenta.

Rata cuponului este calculata ca procent din valoarea nominala a obligatiunii si poate fi fixa sau fluctuanta (raportata la o rata de referinta). Obligatiunile sunt de mai multe tipuri: dematerializate sau la purtator, convertibile in actiuni, asigurate sau nu, cu diferite perioade de maturitate, cu dobanda fixa sau variabila, cu discount etc.

Randamentul obligatiunilor corporative este de obicei mai mare decat cel oferit de obligatiunile de stat pentru a compensa riscul de credit mai mare.

Obligatiunile se adreseaza investitorilor cu aversiune la risc sau celor care vor sa reduca gradul de risc al investitiilor. Dezavantajul principal il reprezinta lichiditate limitata si potentialul redus de diversificare.

Obligatiunile pot fi:

- Obligatiuni guvernamentale (titluri de stat) – acestea reprezinta o atestare a unei datorii publice sub forma de bonuri, certificate de trezorerie, obligatiuni care pot fi emise in moneda locala sau in valuta;
- Obligatiuni corporative – titluri de creanta emise de societati corporative;
- Eurobonduri – obligatiuni emise si tranzactionate in alte tari decat cea in a carei valuta este denominata obligatiunea. Aceste obligatiuni pot fi emise de catre societati, institutii publice, state suverane, organizatii internationale.

Riscurile asociate investitiei in obligatiuni

Riscurile aferente se refera la incapacitatea emitentului de a plati dobanzile la termenele fixate initial, la variatia pretului lor in functie de rata dobanzilor etc.

Riscul de rata a dobanzii - se manifesta prin inregistrarea unor pierderi de catre detinatorul de obligatiuni ca urmare a ratei dobanzii de pe piata. Astfel, in cazul in care rata dobanzii creste/scade, valoarea obligatiunilor cu cupon fix si implicit pretul, scad/cresc;

Riscul de rascumparare inainte de scadenta – investitorii pot suporta pierderi in cazul in care obligatiunea este vanduta inainte de scadenta. Rascumpararea anticipata reduce durata imprumutului, fapt ce poate genera si reducerea venitului sau a randamentului asteptat al respectivei obligatiuni;

Riscul de credit - se manifesta intr-o prima forma prin risc de faliment al emitentului, care apare prin posibilitatea ca emitentul sa nu-si poata indeplini obligatiile implicate in obligatiune;

Riscul inflatiei - reprezinta posibilitatea ca valoarea viitoare a investitiei sau a venitului atasat sa fie erodata de efectul inflatiei;

Riscul de lichiditate – variaza invers proportional cu dimensiunea emisiunii, astfel cu cat volumul emisiunii este mai mare, cu atat riscul este mai mic.

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Titluri de participare la organismele de plasament colectiv in valori mobiliare

Organismele de plasament colectiv in valori mobiliare sunt fondurile deschise de investitii si societatile de investitii, care au ca unic scop efectuarea de investitii colective, plasand resursele banesti intr-un portofoliu de instrumente financiare si operand pe principiul diversificarii riscului si administrarii prudentiale.

Tipuri de organisme de plasament colectiv:

*Fonduri monetare – investesc in principal in instrumente financiare pe termen scurt, cu scadenta mai mica de 1 an, cum ar fi: depozite bancare, titluri de stat, certificate de depozit. Investitia in aceste fonduri e considerata a fi cu risc extrem de mic.

*Fonduri care investesc in instrumente cu venit fix – aceste fonduri ofera investitorilor posibilitatea unei investitii indirecte in obligatiuni. Fondurile de instrumente cu venit fix se caracterizeaza prin riscuri reduse si sunt adresate investitorilor cu toleranta redusa la risc. *Fonduri mixte (fonduri diversificate) – fonduri care investesc atat in instrumente cu venit fix (titluri de stat, obligatiuni, depozite) cat si in actiuni. Strategia acestor fonduri este echilibrata, mentinand un nivel de risc mediu. Fondul diversificat se adreseaza investitorilor care isi doresc performante peste dobanzile bancare, dar fara a depasi un anumit nivel de risc.

*Fonduri de actiuni – toate activele sau cea mai mare parte (>80%) a unui astfel de fond sunt investite in actiuni. Aceste fonduri se adreseaza clientilor care doresc sa beneficieze de cresterile inregistrate de actiuni in conditii de suma si riscuri mai mici decat o investitie directa in actiuni. Nivelul de risc aferent investitiei intr-un fond de actiuni este ridicat sau foarte ridicat.

Fondurile de investitii au asociate nu numai avantajele ce le sunt specifice, dar si riscul nerealizarii obiectivelor, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori, veniturile obtinute din investitie fiind, de regula, proportionale cu riscul.

Riscurile la care sunt expuse investitiile dintr-un fond sunt:

Riscul de piata (sistemic) - reprezinta riscul de a inregistra pierderi (incertitudinea veniturilor viitoare) ca urmare a modificarilor adverse ale preturilor de piata sau ale parametrilor de piata (factorii de piata standard sunt: cursul de schimb, rata de dobanda etc.). Riscul de piata caracterizeaza intreaga piata si nu poate fi redus prin diversificare. Riscul sistemic este generat de modificari ale factorilor macroeconomici, politici, legali sau orice alte evenimente care afecteaza piata in ansamblul ei.

Riscul de piata (nesistemic) - reprezinta riscul modificarii pretului unor anumite instrumente financiare datorita evolutiei unor factori specifici acestora.

Riscul de rata a dobanzii - reprezinta riscul de diminuare a valorii de piata a pozitiiilor sensitive la rata dobanzii, ca urmare a variatiei ratelor dobanzii.

Riscul de credit - reprezinta riscul de pierdere ca urmare a modificarii adverse a bonitatii contrapartidei sau emitentului respectivului instrument financiar. Riscul de credit apare in legatura cu orice fel de creanta si consta in riscul ca debitorii sa nu fie capabili sa-si indeplineasca obligatiile (la timp sau in totalitatea lor), din cauza lipsei de solvabilitate, a falimentului sau a altor cauze de aceeaasi natura.

Riscul de contrapartida - se refera la consecintele negative asociate cu neplata unei obligatii, inclusiv depozite bancare, instrumente financiare derivate, falimentul sau deteriorarea ratingului de credit al unei contrapartide, inclusiv bancile. Riscul de contrapartida include toate tranzactiile si produsele care dau nastere unor expuneri.

Riscul de concentrare - reprezinta riscul de a suferi pierderi din (i) distributia neomogena a expunerilor fata de emitentii de instrumente financiare, (ii) din efecte de contagiune intre debitori sau (iii) din concentrare sectoriala (pe industrii, pe regiuni geografice etc.). In situatia unui portofoliu diversificat, acest risc nu prezinta importanta.

Riscul de lichiditate - reprezinta riscul de a nu putea vinde intr-un interval scurt de timp un instrument financiar/pozitie detinuta fara a afecta semnificativ pretul acestuia (nu exista cerere pentru acel instrument financiar decat in conditiile acordarii unor discounturi semnificative de pret).

Riscul legislativ - reprezinta posibilitatea ca o schimbare brusca a legislatiei sa afecteze randamentul si conditiile de functionare ale fondului.

Riscul operational - reprezinta riscul de a se inregistra pierderi ca rezultat al unor procese interne inadecvate, erori umane sau de sistem la nivelul societatii de administrare (SAI sau AFIA) sau ca rezultat al unor evenimente externe.

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Contracte Forward, Swap

Contractul forward reprezinta un contract incheiat intre doi agenti, prin care vanzatorul se obliga sa livreze la o anumita data viitoare un anumit activ suport, iar cumparatorul se obliga sa efectueze plata la momentul livrarii activului suport, pe baza unui pret predeterminat la momentul incheierii respectivului contract. Elementele contractului precum obiectul (activul suport), cantitatea, pretul, scadenta si locul de livrare, sunt supuse negocierii si sunt determinate la momentul incheierii contractului.

O tranzactie swap este un acord OTC (Over-the-counter, netranzactionat pe o piata reglementata/sistem alternativ de tranzactionare) intre doua parti prin care prima parte promite sa faca o plata in contul celei de-a doua parti si cea de-a doua parte face o plata simultana in contul primei parti. Platile pentru ambele parti implicate sunt calculate conform unor formule si sunt efectuate conform unei scheme convenite cuprinzand o esalonare la diferite date in viitor.

Riscurile la care sunt expuse tranzactiile cu contracte Forward, Swap:

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Produse structurate

Produsele structurate sunt o combinatie de diferite instrumente financiare, de cele mai multe ori o combinatie intre un instrument cu venit fix (de ex. o obligatiune) sau un depozit la termen si o optiune cu activ suport pe instrumente financiare (de ex. perechi valutare, actiuni sau indici pe actiuni, obligatiuni, marfuri etc.). La maturitate, capitalul investit este protejat/neprotejat aspect mentionat in prezentarea (descrierea) produsului structurat.

Principalele riscuri asociate investitiei in aceste produse sunt:

Riscul aferent activului suport si strategiei de investitii: in functie de activul suport si de strategia de investitii (bearish, bullish, bear/bull sau neutra) aferenta produsului structurat, o crestere sau scadere a valorii activului suport poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra pretului de piata al produsului structurat.

Riscul de rata de dobanda: modificarile intervenite in ratele de dobanda pot avea un impact asupra pretului de piata al produsului structurat.

Riscul de credit si riscul de lichiditate aferente emitentului: insolventa emitentului poate determina o pierdere partiala sau totala a capitalului investit.

Riscul de lichiditate al pietei: in cazul produselor structurate care nu sunt listate pe o bursa, exista riscul ca piata sa fie putin lichida. Investitorii care doresc sa vanda produsele structurate inainte de maturitate, vor fi obligati sa le vanda la pretul pietei.

Acest pret de piata poate fi cunoscut cu exactitate doar la momentul vanzarii produsului structurat. Pretul publicat al produsului structurat este un pret indicativ. Orice tranzactie poate genera un castig sau o pierdere de capital fata de valoarea nominala a produsului structurat.

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Tarife si costuri asociate

Banca va percepe de la Client, pentru fiecare tranzactie, comisioanele, tarifele si spezele datorate de Client, in conformitate cu listele de comisioane si tarife utilizate, aplicabile fiecarei tranzactii, pentru piata, instrumentul financiar sau activul in cauza, asa dupa cum acestea sunt mentionate in documentatia

contractuala incheiata intre Banca si Client sau, dupa cum acestea sunt afisate la sediile Bancii si/sau publicate pe pagina de internet a Bancii.

Modificarea acestora se realizeaza prin incheierea unui act aditional la contractul incheiat intre Client si Banca sau in conditiile mentionate in contractele incheiate intre Client si Banca.

Directiva europeana MiFID II 2014/65/EU si Legea 126/2018 privind Pietele de instrumente financiare, impun firmelor de investitii prezentarea unui nivel estimativ al costurilor pe care-l presupune tranzactionarea de instrumente financiare inainte ca acestea sa fie efectiv tranzactionate (costuri ex-ante).

Acolo unde costurile ex-ante sunt diferite de zero, banca va prezenta clientului, pentru fiecare tranzactie in parte, o simulare a comisioanelor pentru primul an de investitie. Calculul de costuri va fi raportat la o suma standard astfel incat acesta sa fie usor de inteles pentru client.

Informatiile despre toate tarifele si costurile conexe aferente serviciilor financiare de tranzactionare oferite de Banca Transilvania SA sunt agregate pentru a permite clientului sa inteleaga costul global, precum si efectul cumulativ al randamentului acestuia si sa furnizeze clientului, la cererea acestuia, o defalcare detaliata pe componente. Costul la nivel de produs corespunde diferentei dintre pretul oferit clientului si valoarea estimata de inchiderea in piata a respectivei tranzactii. Mai jos se regasesc costurile maxime pentru fiecare categorie de instrument financiar oferita de Banca Transilvania SA:

A) Tabel cu costul maxim aplicabil tranzactiilor pe cursul de schimb

Produs	Marja maxim (% din notional)
FX Spot, FX Forward	1.50%
FX Swap	2.00%
Optiuni pe cursul de schimb	4.00%

B) Tabel cu costul maxim aplicabil tranzactiilor cu titluri de stat

Produs	Marja maxim (% din notional)
Titluri de stat	2.50%

Procentul de mai sus se aplica nominalului tranzactiei fara a se tine seama de scadenta produsului.

C) Tabel cu costul maxim aplicabil tranzactiilor cu Instrumente Financiare Derivate pe Rata de dobanda si Repo/Reverse Repo

Produs	Durata produsului	Marja maxim (% din notional)
Swap de rata a dobanzii (IRS), Swap de rata dobanzii pe doua valute (CCIRS), Repo si Reverse Repo	Pana la 1 an	1.50%
	Intre 1 an si 5 ani	2.00%
	Peste 5 ani	3.00%

Banca deduce sau retine orice taxe/impozite, din orice suma platita, daca are aceasta obligatie potrivit prevederilor legale aplicabile.

Documentul de Presentare MiFID II

Serviciile Bancii Transilvania fac obiectul Documentului de Presentare MiFID II in masura in care nu s-a convenit in scris derogarea de la acesti termeni. Documentul de Presentare MiFID II poate suferi modificari. Cea mai recenta versiune a Documentului de Presentare MiFID II este publicata aici: <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Clientul semneaza 2 exemplare ale acestui document, unul returnandu-l Bancii.

Daca clientul are intrebari suplimentare despre prezentul document, se poate adresa persoanei de contact din cadrul Bancii Transilvania.

Subsemnatul/a declar expres prin semnarea prezentului document urmatoarele:

- Ca am primit si sunt de acord cu Principiile Bancii Transilvania de executare a tranzactiilor;
- Ca acord expres Bancii Transilvania permisiunea sa-mi comunice informatii suplimentare referitoare la produsele si serviciile de investitii din oferta curenta a BT in format electronic (de exemplu, sub forma unui fisier pdf. atasat la un e-mail trimis de Banca Transilvania) sau prin publicarea acestora pe site-ul Bancii Transilvania;
- Ca am primit copii ale Documentului de Presentare MiFID II si ca sunt de acord cu prevederile acestuia.

Prezentul "Document de prezentare MiFID II" elaborat de Banca Transilvania este prezentat pentru a aduce la cunostinta Clientului informatii fundamentate atunci cand utilizeaza serviciile furnizate de aceasta si nu are caracter contractual. Banca Transilvania nu isi asuma nicio raspundere pentru operatiunile efectuate in afara cadrului descris in acest document.

Periodic, Banca va putea actualiza acest Document de Presentare, iar varianta actualizata va putea fi accesata de client pe pagina de internet a bancii la adresa: <https://www.bancatransilvania.ro/Info-MIFID-II>.

Informatii generale despre Banca Transilvania.

Banca Transilvania S.A. persoana juridica romana administrata in sistem dualist, avand sediul social in Cluj-Napoca, Calea Dorobantilor Nr. 30-36, cod postal 400121, Judetul Cluj, Romania Tel: 0801 01 0128 (BT) - apelabil din reseaua Romtelecom, 0264 30 8028 (BT) - apelabil din orice retea, inclusiv international, *8028 (BT) - apelabil din retelele Vodafone si Orange, adresa de e-mail: contact@bancatransilvania.ro, este inscrisa la Oficiul Registrului Comertului Cluj sub numarul J12/4155/1993, detine codul unic de inregistrare nr. RO5022670 si functioneaza in baza Autorizatiei seria B nr. 000010 emisa de BNR la data de 1 iulie 1994. Banca Transilvania este membra a Fondului de Garantare a Depozitelor in Sistemul Bancar.

Autoritatile de supraveghere sunt:

- Banca Nationala a Romaniei, cu sediul central in Bucuresti, Strada Lipscani nr. 25, sector 3, cod postal 030031, tel.021/313.04.10;021315.27.50, www.bnro.ro.
- Autoritatea de Supraveghere Financiara, cu sediul central in Bucuresti, Splaiul Independentei, nr 15, sector 5, cod postal 050092, telefon 0800 825 627, 0040 21 668 12 08, office@asfromania.ro.

Orice detalii suplimentare se pot solicita la adresa de contact: MIFIDII@btrl.ro

Confirm pe aceasta cale ca am primit si citit prevederile continute in acest material informativ si ca am fost informat cu privire la riscurile aferente produselor de investitii mentionate in cadrul lui.

Nume _____

Semnatura client

Prenume _____

Data _____